

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Värske kohtute aastaraamat vaatleb kohtusüsteemi sõltumatust

---

Värske kohtute aastaraamat vaatleb kohtusüsteemi sõltumatust

29. aprill 2019

Täna ilmunud, järjekorras üheteistkümnnes Eesti kohtute aastaraamat heidab sel korral pilgu kohtusüsteemi kui võimuharu sõltumatusele. Aastaraamat küsib, milles kohtuvõimu sõltumatus seisneb, miks seda terve demokraatia toimimiseks vaja on ning mida saab sõltumatuse tagamiseks ära teha.

Aastaraamatu peatoimetaja, Tallinna Ringkonnakohtu kohtuniku **Andres Parmase** sõnul on viimastel aastatel nii Eestis kui mujal Euroopas avaldunud murettekitavad arengud, kus kohtuvõimu põhiseaduses sõnastatud sõltumatus on seatud kahtluse alla. Ehkki Eesti hoiab *World Justice Project*'i kohtute sõltumatuse edetabelis 113 riigi seas kõrget 12. kohta, tingis Parmase sõnul aastaraamatu peateema nii vajadus reageerida avalikkuses sagenenud rünnakutele kohtuvõimu põhiseadusliku positsiooni suhtes, ent teisalt kohtunike soov iseendalt kriitilisi küsimusi küsida. “Kahtlemata on kohtunikonda häirinud otsesed rünnakud kohtuvõimu sõltumatuse vastu. Samas on asjakohane tegeleda eneserefleksiooniga ja mõtestada lahti tehtud kriitikat. Kuidas me kohtunikena saame kaasa aidata süsteemi sõltumatuse tagamisele?”

Aastaraamatu peateema avaartiklis vaatleb Harju Maakohtu kohtunik **Anu Uritam** USA ja Boliivia näitel, kuidas valitav kohtunikud võib hakata ohustama demokraatia toimimist. Uritam tõdeb teiste riikide kogemuste põhjal, et valitavad kohtunikud kipuvad tegema otsuseid, mis põhinevad avalikul arvamusel ja neid toetanud poliitiliste parteide eelistustel, mitte konkreetse vaidluse asjaoludel ja seadustel.

Kohtute sõltumatusest Euroopa Inimõiguste Kohtu (EIK) põhjal kirjutab EIKi kohtunik **Julia Laffranque**. Tallinna Ringkonnakohtu kohtunik **Oliver Kask** käsitleb kohtunike sõltumatust tagavaid meetmeid ja tagatiste piiramist. Kriitilisemas vaates kohtusüsteemi sisekontrollile tõdevad Tallinna Halduskohtu esimees **Kristjan Siigur**, Viru Maakohtu esimees **Astrid Asi** ja Tallinna Ringkonnakohtu esimees **Villem Lapimaa**, et praegu pole kohtuniku töö sisulise kvaliteedi hindamine veel piisavalt hästi korraldatud. Milline on Eesti kohtute suhtlus avalikkusega, vaatlevad esimese ja teise kohtuastme avalike suhete teenistuse juht **Janar Filippov** ning kirjastaja **Hans H. Luik**. Lõpetuseks käsitleb Tallinna Ringkonnakohtu kohtunik **Sten Lind** viitamist kohtulahendites, küsides muu hulgas, kas kohtulahend võib viidata ilukirjandusele.

Lisaks põhiteemat käsitlevatele artiklitele annab raamat ülevaate 2018. aasta kohtupraktikast, vaadeldes sealjuures suunda näitavaid Riigikohtu lahendeid ja kohtute töö statistikat. Samuti teeb raamat kokkuvõtte Eesti kohtunike tööst rahvusvahelistes organisatsioonides ja kohtunike ühingu tegemistest 2018. aastal.

Kohtute aastaraamatu väljaandja on Riigikohus ning tegevtoimetaja Riigikohtu esimehe nõunik **Karin Leichter**. Raamat ilmub eesti-ja ingliskeelsena ning on eeskätt suunatud kohtunikukonnale ja õigusvaldkonna spetsialistidele.

Kohtute aastaraamat on leitav Riigikohtu koduleheküljelt [1]. Lisainfot raamatu kohta saab anda raamatu peatoimetaja **Andres Parmas**.

Susann Kivi
Riigikohtu pressiesindaja
+372 53 33 98 46
susann [dot] kivi@riigikohus [dot] ee

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/varske-kohtute-aastaraamat-vaatleb-kohtususteemi-soltumatust>

Lingid

[1]

https://www.riigikohus.ee/sites/default/files/elfinder/%C3%B5iguslased%20materjalid/Riigikohtu%20tr%C3%BCk%20208_digi.pdf